

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ

nr KO.I.K. 5533.58.2016

Informacje o kontrolowanej placówce:

Nazwa i adres placówki: Gimnazjum nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bolesława Chrobrego w Kołobrzegu, ul. Portowa 7, 78 – 100 Kołobrzeg
Telefon: 94 35 223 82 e-mail: jedynka@g1kg.pl
Imię i nazwisko dyrektora: Lidia Mikołajek

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Kuratorium Oświaty w Szczecinie Delegatura w Koszalinie, ul. Andersa 34
Telefon: 94 3428446 e-mail: koszalin@kuratorium.szczecin.pl

	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
	Joanna Łukaszewicz	13 lipca 2016r.	KO.I.K.5533.58.2016.JŁ
1.	Małgorzata Radziwołek - Mikołajczyk	13 lipca 2016r.	KO.I.K.5533.58.2016.MRM

Termin rozpoczęcia kontroli: 14 lipca 2016 r.
Termin zakończenia kontroli: 14 lipca 2016 r.
Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny: 5533.58.2016
Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły lub placówki: 71
Dyrektora o kontroli powiadomiono w dniu 30 czerwca 2016 r.

Informacje o kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie pism przesłanych do Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty przez Pani _____ oraz Państwo _____
Kontrola dotyczyła rozpatrzenia zgłoszonych w pismach nieprawidłowości w zakresie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów niepełnosprawnych.

W trakcie kontroli: przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły Panią Lidią Mikołajek oraz zapoznano się z dokumentacją szkolną zgromadzoną w sprawie:

- Orzeczeniem nr [redacted] z dnia 26.06.2015r. o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez zespół orzekający Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kołobrzegu dla uczennicy [redacted] – załącznik nr 1.
- Orzeczeniem nr [redacted] z dnia 26.06.2015r. o potrzebie nauczania indywidualnego wydanym przez zespół orzekający Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kołobrzegu dla ucznia [redacted] – załącznik nr 2.
- Indywidualnym Programem Terapeutyczno – Edukacyjnym opracowanym dla [redacted] wraz z aneksem dotyczącym modyfikacji programu – załącznik nr 3.
- Protokołami ze spotkań zespołu nauczycieli pracujących z [redacted]
- Dziennikami: nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacyjnych, zajęć terapeutycznych; dziennikiem pedagoga szkolnego.
- Pisemną informacją dyrektora szkoły i nauczycieli uczących [redacted] z dnia 12.07.2016r. w zakresie organizacji dla uczennicy kształcenia, wychowania i opieki – załącznik nr 4.
- Zestawieniem zrealizowanych w roku szkolnym 2015/2016 godzin nauczania indywidualnego z uczennicą [redacted] – załącznik nr 5.
- Pismem Pani [redacted], w którym zwraca się z prośbą do dyrektora szkoły o realizację ogólnej podstawy programowej z wprowadzeniem przedmiotów nauczanych na III etapie edukacyjnym – załącznik nr 8.
- Pisemną informacją nauczycielki Pani [redacted] oraz psychologa szkolnego Pani [redacted] na temat organizacji nauki dla ucznia [redacted] – załącznik nr 6.
- Podziękowaniem Pani [redacted] dla nauczycieli uczących jej syna [redacted] – załącznik nr 7.

Ustalenie stanu faktycznego.

1. W odniesieniu do ucznia [redacted] ustalono, że chłopiec ukończył gimnazjum w 2014r. Obecnie uczęszcza do [redacted] w [redacted] w [redacted]. Z pisemnych informacji złożonych przez wychowawcę klasy i psychologa szkolnego (zał. nr 6) wynika, że [redacted] z bardzo dobrze funkcjonował w zespole klasowym, nawiązywał prawidłowe relacje z rówieśnikami. Na zajęciach lekcyjnych był aktywny, zabierał głos w klasowych dyskusjach, chętnie wyrażał swoją opinię. Mama chłopca Pani [redacted] kiedy [redacted] kończył gimnazjum, na piśmie podziękowała nauczycielom za „okazaną serdeczność oraz pomoc udzieloną synowi” (zał. nr 7). Z uwagi na fakt, że [redacted] I [redacted] od 2 lat nie jest już uczniem Gimnazjum nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Kołobrzegu, nie prowadzono czynności kontrolnych w zakresie prawidłowości organizowania dla ucznia kształcenia, wychowania i opieki.
2. [redacted] jest uczennicą [redacted] klasy oddziału integracyjnego gimnazjum. Dziecko posiada orzeczenie nr [redacted] o potrzebie kształcenia specjalnego (zał. nr 1) ze względu na niepełnosprawność sprzężoną: [redacted] i [redacted] w s[redacted] [redacted], wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w [redacted] w dniu 26 czerwca 2015r. na czas do ukończenia III etapu edukacyjnego oraz orzeczenie nr [redacted] o potrzebie indywidualnego nauczania (zał. nr 2) wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w [redacted] w dniu 26 czerwca 2015r na czas do końca roku szkolnego 2015/2016. Uczennicy

przydzielono 10 godzin nauczania indywidualnego, które zgodnie z wydanym orzeczeniem, realizowane były w szkole w odrębnym pomieszczeniu (zajęcia odbywały się w sali polisensorycznej). uczęszczała również na 1 godzinę tygodniowo wychowania fizycznego z rówieśnikami, uczestniczyła także w wybranych zajęciach z klasą. Lekcje te były prowadzone przy wsparciu nauczyciela wspomagającego.

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, uczennicę objęto na terenie szkoły opieką specjalistyczną, w formach:

- zajęcia rewalidacyjne – biofeedback - 2 godziny tygodniowo,
- zajęcia terapeutyczne – zajęcia polisensoryczne – raz w tygodniu,
- zajęcia logopedyczne, z których zrezygnowała, uzasadniając to tym, że córka uczestniczy w zajęciach logopedycznych poza szkołą.

Uczennica objęta jest indywidualnym programem edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym przez zespół nauczycieli uczących, zaakceptowanym przez rodzica – panią ..... 30 września 2015r. (zał. nr 3). Program był konsultowany z doradcą metodycznym. Program zawiera: informację o uczniu, charakterystykę ucznia, cele edukacyjne, formy i metody pracy z dzieckiem, działania wspierające ucznia (rodzaje zajęć, w tym zajęcia rewalidacyjne), zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych (obszary funkcjonowania ucznia). Program zawiera również działania określone w § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia MEN z dnia 24 lipca 2015r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2015r. poz. 1113) mających na celu wspieranie rodziców ucznia, poprzez współdziałanie m.in. z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i ze specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi. W programie określono także zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji przez szkołę zadań wynikających z § 6 ust. 1 pkt. 6 rozporządzenia. Zarówno działania wspierające rodziców(...), jak też zakres współpracy nauczycieli i specjalistów (...) sformułowano bardzo ogólnie, nie wskazując form wsparcia i współpracy oraz specjalistów, którzy pracowaliby z rodziną. Podczas kontroli wskazano dyrektorowi konieczność zapisania szczegółowych zaplanowanych oddziaływań oraz zakresu współpracy z rodzicami w programie IPET.

Dyrektor w trakcie kontroli przedłożyła zarówno sprawozdania z oceny efektywności udzielonej pomocy psychologiczno pedagogicznej uczennicy, jak również nauczycielom i rodzicom (oceny efektywności udzielonej pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zajęć terapeutycznych oraz działań w ramach IPET). Sprawozdania były opracowywane dwa razy w roku, w pierwszym i drugim półroczu oraz zbiorcze za cały rok szkolny. Zawierały różnorodne formy i metody pracy zarówno z uczennicą, jak również zakres szkoleń i udzielanego wsparcia nauczycielom pracującym z .....

W trakcie całego roku szkolnego prowadzone były bieżące karty obserwacji osiągnięć edukacyjno – wychowawczych uczennicy z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym w zakresie:

- Umiejętności komunikacyjnych
  - język,
  - ujmowanie różnic,
  - liczby i wielkości,
  - sprawność grafomotoryczna,
- Umiejętności społeczne

- udział w zabawach,
- czynności z zakresu gospodarstwa domowego,
- Czynności samoobsługowe.

Na tej podstawie opracowano roczny opis osiągnięć. Funkcjonowanie uczennicy na terenie szkoły było tematem spotkań zespołu, które odbywały się na terenie szkoły (2.09.2015r., 4.11.2015r., 17.11.2015r., 28.01.2016r., 26.04.2016r., 14.06.2016r.). W spotkaniach uczestniczyli: dyrektor, pedagog, nauczyciel prowadzący zajęcia oraz pedagog, psycholog. Pani [imię] – mama [imię] uczestniczyła w spotkaniach zespołu jeden raz – 17 listopada 2015r. O posiedzeniu zespołu była powiadomiona była pisemnie 6 listopada 2015r. Podczas spotkania matka wniosła uwagi, co do form i metod do pracy z [imię]. W oparciu o sugestie Pani [imię] oraz spostrzeżenia nauczycieli podczas pracy z uczennicą dokonano modyfikacji programu IPET – w szczególności, w zakresie wzmocnień i przywilejów (zał. nr 3). Po spotkaniu zespołu Pani [imię] poinformowała dyrektor szkoły, że nie będzie uczestniczyć w spotkaniach zespołu.

3. Pani [imię] zwróciła się z pisemną prośbą do dyrektora szkoły, aby realizowała podstawę programową dla uczniów gimnazjum w normie intelektualnej z dostosowaniem do jej możliwości. Wskazała również, aby zajęcia prowadzili nauczyciele poszczególnych przedmiotów, a córka prowadziła zeszyty przedmiotowe i korzystała z podręczników obowiązujących uczniów klas pierwszych. Dyrektor szkoły, zgodnie z prośbą p. [imię] w ramach nauczania indywidualnego zaplanował zajęcia z takich przedmiotów jak: matematyka, fizyka, informatyka, język polski, matematyka, plastyka, biologia, chemia i geografia. Zajęcia prowadzone były przez trzech nauczycieli, którzy posiadali kwalifikacje do pracy z zakresu oligofrenopedagogiki. Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.)*, dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym obowiązuje odrębna podstawa programowa, w której określono przedmioty, jakie powinny być z uczniem realizowane (załącznik nr 3 do rozporządzenia). Z [imię] powinny być prowadzone takie zajęcia edukacyjne jak: funkcjonowanie w środowisku, muzyka z rytmiką, plastyka, technika, wychowanie fizyczne. W indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym prawidłowo wskazano przedmioty, natomiast z zapisów w dzienniku wynika, że takie przedmioty nie były realizowane. Ustalono, że zostało to wprowadzone na prośbę mamy uczennicy - [imię]. Zdaniem nauczycieli nauczanie przedmiotowe nie przynosiło pozytywnych efektów, tak więc należałoby od niego odstąpić i nauczać [imię] blokami tematycznymi zachowując korelację treści nauczania i wychowania. Wprowadzenie treści z przedmiotów kształcenia ogólnego spowodowało, że uczennica nie radziła sobie z nauką, często była zniechęcona i odmawiała współpracy (w uwagach w dzienniku nauczania indywidualnego jest wiele zapisów wskazujących na brak postępów uczennicy). Taka informacja została przedstawiona w dniu 23.06.2016r. Pani [imię], która nie zgodziła się na wprowadzenie zmian, odmówiła także korzystania z podręczników dla ucznia niepełnosprawnego intelektualnie w stopniu umiarkowanym. [imię] nie zapoznała się z pisemną dokumentacją dotyczącą postępów córki, przygotowaną w szkole. Na zakończenie roku szkolnego sama odebrała świadectwo odmawiając przyjęcia przyznanej córce nagrody książkowej. Z ustaleń kontrolnych wynika, że uczennica bardzo dobrze radziła sobie z realizacją podstawy programowej dla uczniów niepełnosprawnych umysłowo. Należałoby także zauważyć, że realizacja podstawy programowej dla

uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym nie wyklucza realizacji wybranych treści z poszczególnych przedmiotów ogólnej podstawy, przy czym treści te powinny być włączane do przedmiotów wskazanych dla uczniów z upośledzeniem. Mając na uwadze powyższe, zasadnym byłoby rozważenie przez dyrektora szkoły ponownego włączenia doradcy metodycznego w proces opracowania indywidualnego programu edukacyjnego.

4. W odniesieniu do zarzutu dotyczącego dużej liczby niezrealizowanych zajęć (29), dyrektor szkoły, na podstawie przeprowadzonego zestawienia (załącznik nr 5) podał, że w roku szkolnym 2015/2016 łącznie zrealizowano z uczennicą 295 godzin, 33 godziny nie odbyły się z uwagi na nieobecność uczennicy, a 20 spowodowanych było nieobecnością nauczycieli (zwolnienia lekarskie, szkolenia). Z pisemnego wyjaśnienia dyrektora wynika, że uczennica w trakcie pobytu w szkole zawsze miała zapewnioną opiekę, ustalone były dyżury i sposób przejmowania przez nauczycieli opieki nad uczennicą – w tym czasie nauczyciele zwolnieni byli z dyżurów międzylekcyjnych. Dyrektor podała również, że nie było możliwości organizowania doraźnych zastępstw, ponieważ nauczyciele uczący w klasie nie mieli w tym czasie zajęcia z innymi uczniami. Trudne też było włączanie uczennicy do zajęć z klasą, która reagowała podenerwowaniem i „silną chęcią wyjścia z sali”. O nieobecnościach nauczycieli uczennica była na bieżąco informowana przez szkołę. Dyrektor podała, że nauczyciele chcieli odpracować zaległe zajęcia, ale nie można było ustalić terminów, które odpowiadałyby obu stronom.
5. Odnośnie zarzutu dotyczącego braku motywacji uczennicy do nauki, stosowania niewłaściwych materiałów dydaktycznych „materiały (...) są nieestetyczne i czasami nieczytelne”, nauczyciele podali, że oprócz czarno – białych kserokopii wykorzystywali kolorowe plansze, mikroskopy, globusy, mapy, piktogramy, dodatkowe podręczniki, albumy i atlasy. Dla uczennicy przygotowywane były również prezentacje na iPadzie oraz fragmenty filmów edukacyjnych. Nauczyciele przedmiotów matematyczno – przyrodniczych przeprowadzali różnorodne doświadczenia, uczennica wychodziła także na boisko szkolne i teren przyszkolny w celu poznawania otaczającej jej przyrody, uczestniczyła w uroczystościach szkolnych. W opinii nauczycieli wybierane przez nich formy, metody pracy oraz środki dydaktyczne odpowiadały potrzebom i możliwościom uczennicy. Nauczyciele w celu poszukiwania optymalnych rozwiązań, uczestniczyli w szkoleniu prowadzonym przez metodyka nauczania z zakresu kształcenia specjalnego Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie, zorganizowali spotkanie z pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kołobrzegu, którzy pracują z dziewczynką. Nauczyciele podali również, że uczennica była nagradzana ocenami pozytywnymi, które wstawiane były do zeszytu. Uczennica otrzymywała oceny za „naprawdę samodzielnie wykonana pracę” (zał. nr 4) – takich ocen nie było dużo. W tym przypadku należałoby zwrócić uwagę, że zgodnie z podstawą programową dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, „nawet niewielkie postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu”. Nauczyciele podali, że poza ocenami uczennica otrzymywała pochwały słowne, motywatory, słodycze, możliwość wyjścia na spacer lub boisko – zestaw wzmocnień określony w IPETcie.

Z uwagi na nieprawidłowości w zakresie realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla uczniów gimnazjum z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, dyrektorowi szkoły na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U.2015.2156 ze zm.)

wydano następujące zalecenie:

1. Dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym realizować podstawę programową w zakresie przedmiotów określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.).

Termin realizacji zaleceń: 1 września 2016r.

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2015 poz.1270) dyrektor szkoły w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Zgodnie z art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2015 poz. 2156 ze zm.) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali:

DYREKTOR
Gimnazjum nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Bolesława Chrobrego w Kołobrzegu

mgr Lidka Mikołajek

1.....

(dyrektor szkoły)

STARSZY INWENTARZ
Mlech

inżynier Stanisław Mlech

2.....

(przeprowadzający kontrolę)

WIZYTOR
Joanna Lukaszewicz

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR
Gimnazjum nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Bolesława Chrobrego w Kołobrzegu

mgr Lidka Mikołajek

Poświadczam odbiór protokołu kontroli: 22.07.2016

(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

GIMNAZJUM nr 1
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Bolesława Chrobrego
ul. Portowa 37, 78-100 Kołobrzeg
NIP 671-15-90-789 REGON 331061850
tel. 94 35 223 82